

*Epitaphium Sæver en Philosoph *)*

Jag nog har lefwat mina dagar
 Förutan sorg och nattewak,
 Jag har ju följt naturens lagar
 I saktta mak.

Att döden affieds påß mig skänckte
 Och förde mig från världen ut
 Då jag på honom aldrig tänckte
 Det är en knut.

Annonce.

Respective Prenumeranter torde ej försumma uttagningen i anseende dertill at det ej altid lönar mödan at omtrycka de N:or som gå ut — På de återstående 50 Nummer af **Sidsta Släkten** kan Pränumereras med 24 Skil.

*) Inländt.

N:o 51 utgifwes den 21 Martii, eller nästa Fredag.

Stockholm, Tryckt hos Commissarien P. A. BRODIN, 1783.

Dag = Bladet:

Wälsignade Tryck-Friheten.

Tredje och Sidsta Skocken,

N:o 51.

Stockholm den 21 Martii 1783.

Sortsättning på det som skall *refuterar i Systeme Social* se N:o 53 65 69, 84 99. och 100. af andra Skocken och N:o 24. 28. 42. af Sidsta Skocken med några Noter af Insändaren.

Sid. 35 **E**nwäldet (eller den willjan at tvinga alla människor under sig och sina nycker) har merendels varit de Regerandes ändamål och deras yttersta bemödande, liksom trodde De sig intet nog mäktiga och sälla förän de kunde opåtalt gifra alt hwad de wille. De tyckte til äfwentyrs sig wara små och förackteliga så länge något enda hinder i Samhället mötte deras gränslösa begiär. *) Endast syfvelsatta med förslager at utwidga sin magt, blinda i egen framtid, liknögde, om efterwerldens omdömen och ständigt illa uplyste af sina ministrar, som för at selswa fritt få tyrannisera, enskade sina Herrar oinstränckt mact, mistjände, Enwälds-Konungarna sina sanna fördelar, hwilka äro så nära förbundna med folkets: de i hogkommo icke at en otyglad mact då den icke är wälgörande, måste wara aldrumast osäker.

Sid: 36 I följte af dessa falska tanförsätt war det nästan i alla tider och i alla land en ständig mer eller mindre uppenbar strid ibland folket och Furstarna, det förre at förswara någon del af den återstående Friheten, de sednare at förquäswa den samma, och wanligt wis haswa de sednare haft Segren på sin sida; det är ju de som hos alla

*) At begiären äro gränslösa, är naturligt med ett efter större och större fullkomlighet långtande förnuftigt wäsende, och är denna längtan, detta begiäret efter större wälstånd et af de yppersta bewisen på war själs odödelighet.

ta nationer haft i Håndren de måst värckande medel af winna wän-
liga menniskior, de hafwa Commenderat armeerna, förwaltat Rikets
Skatter och utdelat höga Ambeten, Hederstitlar, band, och gratificationer.
— Ingen ting war lättare då, än at ned tysta och förtrycka det rih-
ga antal undersåtare, som de ej kunde förföra, de delte deras intressen,
föndrade dem fins emellan m. m. och nationerna så förlödde
mattade och bedragga genom egna medlemmar som sålt eller låtit sträms-
ma sig, kunde ganska swagt sätta sig emot den strömmen, som öfwer-
swämmade och bortsköljde alla frihetens qwarlestwor.

Sid: 38 Man har ofta ett ganska orätt begrep om ordet Frihet,
det har Stundom varit så i äldre som i nyare tider ett ord utan
betydelse — ** war den i Athen då deras dygdigaste och wisaste hids-
rar drefs i landsflykt eller måste intaga förgift? — war Friheten
i Rom då den högfärdiga Cæsar lotsade rycka sina landsmän ifrån et-
ot hwarmed Romerska Rådet dem fått rat, under skien at befria dem
ifrån Aristocratiens Riedjor, smidde Cæsar dem i sina egna. ***)

Sid: 39 Det är på det sättet som det fria folck under Solen
blef stelswilliga slafwar hos en medborgare full af förställning och
konst

**) Men hwär förnuftig wet at en rätt frihet icke består uti walet emellan
gödt och ondt eller i en Själens magt och förmögenhet at wälja och göra ondt eller
gödt; det strider aldeles emot själens ledande förnuft, wäsende och natur at begjära
och göra något ondt såsom gödt. En rätt frihet innefattar fast mera en förmögen-
het en berägenhet ett bemödande at ibland flera slags gödt utwälja det bästa, och
som samfund blifwit ingångue för gemensamt wäls skul, så är både Regenten och fol-
ket förbundne at föredraga allmänne wäl framför enskilt och aldrig ånunda mera magt
än som med ändamålet af samfundet är compatibelt. Så snart magten blir oan-
svarig och misbrukas til det ondas föredragande framför det goda, då alstras deras
Tyrannie och själswäld, som sällan blifwa fructlöse. En rätt frihet war den i Ju-
dalandet, då Saul tog folckets wackrasin döttrar til Apothekerkor m. m. och dem
Sjelfwe til tjänare och trålar efter Samuels Spådom?

***) Catilina och Coelar säger Höllberg i sine Moräliske tankar, woro båg-
ge elacke personer endast deruti stilde, at den enas anslag lyckades, den andres i för-
tid röjdes. Sedan brist på förståndets ljus, ädelmodiga böjeller i wiljan och på
timmeligt uppehälle och säkerhet försatt undersåten i fructtan och en trålocktig lyd-
nad, Sedan Smickret sammanparat med egenhjärlefen, alstrat Sjelfbedrägeriet,
så framwisa Historierne flere de hiskeligaste fölgher. En Pharao frågar: So är Ser-
ven bröwars röst jag lyda slaf. Antiochus i öppet bref förklarade sin Zaber wa-
ra blefwen Gud, Augustus consacerade Coelar, fastän Soldaterna i Triumphen kalla-
de honom moechum calvum. och Cicero talar om Alexander den store, at han war
en modest och snäll Prints, men en högfärdig grym och emättelig Konung. Nero
och Christiern woro olika i början och förtgången af sin Regering, och Madame de
Pompadaur säger i sin lesnads beskrifning, at en Prints då han sigr på thronen ned-

Fonster, som sedan han genom nådebödnigar och Spectacel intagit alla sinnen, förstod at betiena sig af det ståtliga nämnet Sribet för at i ewighet fångsla dem.

I brist af Kiänedom om den äckta friheten, woro hela folkslag narrade at uppoffra Sig åt den eller deras nycker och högfärd som wille inkräkta högsta magten. Man kan födelikna parti twister i ett Rike med Religions Secker: Alla taga del deri utan at ofta begripa något, de föritra sig och slåss öfwer ord som man berättat dem wara betydliga. Frihet war nästan i alla land blott en lösen, ett Kiänemärke hwarar bedragare (Les imposteurs) betiände sig, liksom det hänt at Präster och munkar under Religionens täckmantel uphittat menigheter. Sådana falska politici begagnade sig af Folkets lättrogenhet och i stället för Friheten den de upgifwa wara ändamålet, utöfwa de selswa det gruffigaste af alla Sielfswäld.

Sid: 60 Det är endast i en rätt fri Regering som Fursten will höra sanningen och taga råd, En Despot låter alldrig råda sig — råda en Despot säger en Persian, är at twätta sina händer i egit blod.

Sid. 62 Man äger blott Södernesland i ett fritt Rike. Söderneslandet är endast en willd öcken och som ej kan winna acktning då det regeras genom tyranniska nycker, de må komma ifrån hwilken sida som helst. Fria Människor haswa en hädet i Sielen och kunna ej annat än utöfwa ära och dygd emot Sosterlandet, då Slastwens hela ändamål är at behaga Despoten och winna hans skäncker igenom det nedrigaste krypande. Enwäldet förqwärfwer Patriotismen, den magtslåre Despoten ryser wid blotta tankan om allmänt wäl så som farligt för sitt wälde, han giör det minsta för folket men det mesta för sig Sielf, alt inrättas för hans beqwämligheter hans präckt och hans fåfänga.

Ens.

lägger wid fotapallen de tankar han förent ägt och omsattar nya. En rätt frihet är den dyrbaraste Louveln i Kronan och undersätens bästa obalgode. En Yngues, en Numas, en Brautanunds en Titi beröm blifwa och böra blifwa obödelige, alt kommer hafwudsafeligen an på Regentens böjelse och deras représentationer som kring honom äro, med hwilka landet och folket siundom äro söga belätne säger C. R. Lagerbring på 4:de sidan i Swea Rikets Historias 2:dra del.

Ensligheten *).

Kom walda enslighet! dit lugn min fristad blifwer,
 Jag ifrån werlden skilgd dit wårde känna lär,
 Du åt begreppet ljus, åt själen styrka gifwer,
 At fästa där sitt hopp där målet ewigt är.
 Du åger innom dig det lugn som aldrig andas,
 Af werldens yra folk som rasar i begär,
 När deras lyckas Sol i motgångs målnen blandas
 Då skördar du en tid som inga skiften bår.
 Du ger det kunskaps ljus at människors dårskap finna,
 At se den ringa winst de för sin möda få,
 Hur toma skuggors flykt de för sin möda winna,
 När de den rätta wäg ej fram til målet gå.
 Du ser en åredryg som löper i sin yra,
 At söka werldslig gunst af Thron och Majeståt,
 Uppå en slipprig grund arbeta likt en Myra
 Han tänker himmelshögt och glömmar jordens nåt.
 Med hela sitt begär han til den syn-punkt famlar,
 Där hans inbildningskraft sig tecknar Urans högd:
 Men då han blott et skjen för rätta ljuset famlar,
 Han snart sitt mistag ser och kan ej lefwa nögd.
 En hjelte af sin magt och af sin styrka modig,
 Som med et stålklädt bröst åt Urans tempel går,
 På usla likars lif han grundar wild och blodig
 Det minnet som han tror på tid och glömska rår,
 Af rådslan firad stor, och stor i egit tycke,
 Med segrar och förtienst han söker lyckans hama:
 Men i sitt glada hopp han saknar mer än mycke
 Då lyckan på hans lott ger blott et blodigt namn.
 En på Parnassens spets will med sitt snille blänka
 Och för at lycklig bli, sjelf göra sig til slaf,
 Använder all sin tid i forska och i tänka
 Wål börjar lyckans stråt men wiker altid af.
 Så wet — på detta fält, fins tusend willowågar,
 Förnuftet altid blindt, bedragnas antal öft,
 — ja den som ger förslag och den som öfwerwågar
 Jag frågar om de fått hwad de så i rikt sökt?
 *) Inskändt.

N:o 52 utgifwes den 24 Martii, eller nästa Måndag.

Stockholm, Tryckt hos Commissarien P. A. BRODIN, 1783.

Dag=Bladet:

Wälsignade Tryck=Friheten.

Tredje och Sidsta Skåden.

N:o 52.

Stockholm den 24 Martii 1783.

Billet til Redaktören.

Sedan jag händelsewis kommit af Fasta Sgonen på Er Wälsignade Tryckfrihet, och jag wärfeligen ehuru emot förmodan, någon gång funnit det som kan wara alswarsamt och dugligt, och då jag af N:o 48 finner er äga brist på Manuscripter, så lämnar jag er härigenom under namn af Utdrag, några Historiska bitar, dem jag i min ungdom upfatt mig til minnes. Det lär ej wara för en del af era Läsare någon hemlighet, at jag tagit dem utur böcker som knapt kännas än mindre läras wid våra Academier och Scholar Gjörliswer oc:

Mæcenar.

Utdrag utur Historien.

Chineserne äga rättighet at til Kejsaren sjelf, utan omswex, ingifwa sine böneskrifter rörande Embetsmäns undersef. De påminna äfwen Kejsaren sjelf om Han skulle begå något mistag, särdeles då det ländet til deras gamla lagars rubbning. At de nyttja denna deras rättighet i fullkommelig måtto, kan ibland annat inhämtas af följande. Til Kejsar Chi-thong ingafs en skrift, hwaruti Kejsaren förestältes, „At uppå 20 åhr började Lagarne småningom förlora sin kraft och at Riket lutade till undergång, At han sällan hade något samtal med arf Printsen, at Hans aldra redeligaste och trognaste män, bleswo antingen förachtade eller wäldförde utan sak, at han tillbragte sin tid uti wällust och lättja med en hop frillor, at han satte till krigsmachtens anförande, sådant folk, som ingen insigt hade i krigs
wå

„wäsendet, och som woro snålare efter guld och silfwer, än heder och
 „åhra, at hans Skattkammare uttömdes dageligen genom den onö-
 „diga kostnad han använde, antingen til luststälens byggande eller
 „till de utgifter som Bonzernes, (Prästernes) tofuga Ceremonier åska-
 „de oc. Kejsaren kunde knapt bärga sin wrede, då han läst denna
 bönesskrift, utan fastade den bort, kort derpå tog han den upp igen
 och gaf tecken til en rättskaffens ånger — Han war en stor Regent.

De Stuartiska Konungar woro med en särdeles wåltalighet begåfwa-
 de, men hade deri den olyckan, at ingen satte lit til deras starkaste
 försäkringar, för det de ej brydde sig om at wara ordhållna. Ko-
 nung Carl den förste ågde all wåltalighet, och den konsten at gifwa sin
 mening tillkänna i starka ordasätt, men hans utlåtelse woro så tve-
 tydige och så konstlade, at ingen trodde honom fast han talade af
 hjärtans grund. Dess Son Carl den Andra hade den principen, at
 alla människors böijelse til alt det de gjorde och föråttade, hade sin
 uprinnelse utur egen nytta och at hwarcken dygd eller åra wore me-
 ra i werlden til finnandes. Detta säger historien, kom utaf en elak
 upfostran, och således hade Konungen hwarcken kärlek af andra, eller
 sjelf något uprichtigt förtroende til någon. Han war mild, språksam,
 af ett frit och muntert umgänge, och syntes som gjorde Han sig et
 särdeles nöje af at låta wedersaras hwar och en nåd och gunst; Men som
 hans starkaste löften och försäkringar woro utan grund, så förwårswa-
 de han sig i sina undersåtars sinnen, i stället för högachtning och lyd-
 na föræckt och åtlöje.

Robert Steille uti dess Spectator beskriwer en sådan Regering,
 med desse ord: Här är dödsens belåte: Själens dwala, ingen skild-
 nad emellan qwicka och dåliga ämnen, säfångt är at en är begåf-
 wad med hårliga egenheter, när de i mörkret warda begrafne,
 de äro ågarena deraf ej mera nyttiga, än en gullklump den giri-
 ge.

Konung Pharamond i Frankrike brukade den maximen, at gifwa
 sig trogna ministrar därigenom, at han sjelf gaf dem tillfälle at begå-
 ra någon nåd, men skånckte dem dubbelt emot det de begårde, med
 förord, at aldrig begåra något mera, eller hafwa mera at wånta, samt
 lade denna lärdomen därtill, at de woro lyckligare än han, emedan
 de sutto i Lyckan, utan at widare oroas eller retas af begårelsen.
 Måne alla Ministrar härmed äro nöjde? — Säfångt.

Om ypperlige Swänste Män i alla Tidehwarf.

Engelbreckt lefde i 15:de Seculam, han war lika så stor undersåte, som hans Konung Eric den trettonde war en swag och usel Regent. Det war Engelbreckt som tog sig ann sitt olyckliga Fäderneslands sak och med Dalkarlarnes tilhjelp stötte Eric af Thronen, sedan han likwål förut försökt alla andra möjliga sätt, som skulle återställa bilighet, Lagar och rättwisa. Då han war försigtig i sina operationer och då hans ändamål war så dygdigt, som det altid war, at befria millioner menniskor utur förtryck och uselhet, så kunde han ej annat än segra. Hela swenska Allmogen förklarade sig för honom och fölgde honom — allmänna wälfärden war hans lösen, och hwarken enskildt ära eller enskildt nytta woro driffjädrrar til hans stora gärningar. Han som ägde det förtroendet, han som hade mackten i händerne hade funnat placera sig på Thronen i den af honom affatta Erics ställe, och han hade warit den wärdig, men han war ej äregirig, twärtom så snart han såg minsta tecken til ändring wid Regements styrelsen eller förlikning, lade han ner wapnen beredd at återtaga dem när det gälde.

När en del af Aldeln och Rådet war willadt och delt af olika interessen i anseende til Konunga mackdens bibehållande, så kom Engelbreckt öfwer dem som en ljungeld, han wiste dem hwad de borde, han frågade hwad de wille göra? De årkände at Fäderneslandets wäl wore den yppersta Lagen, men också at de woro skyldiga sin Konung den trohet de med ed förbundit sig til, och at så fäcka för Fäderneslandets frihet, at de förlorade sin ära, trodde de ej på så Swenska Riddersmän — Engelbreckts märkwärdiga Swar war detta: "En Lagbunden Konung bör ej regera som en Tyrann, Laglydiga undersåtare ej styras såsom slafwar: den förre har ej blott rättigheter, de sednare ej blott skyldigheter: När Konungen brutit sin ed såsom Konung, ären Wi fria såsom undersåtare: Wi såsom Rådsherrar äro skyldige, at bota i grunden, men ej at blott uppekälla Fäderneslandets sjukdom.

Denne store mannen blef mördad af en niding, som öfwersköll honom nattetid på en holme i sjön Hjälmaren, där han om natten hwilade under sin upresa til Stockholm.

Fortsättu. c. a. g.

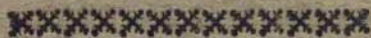
Bref

Bref til Utgifwaren.

Et N:o 48 så widlyftigt och tätt utarbetat har kanske funnat roa alla andra utom Prænumeranterne, men dessa Era wälgärningsmän dessa era stora gynnare borde Ni ej surprenera på detta sättet, de hafwa förskutit sina capitaler ej allenast för papperet, utan äfwen för trycket och det är det de saknat i N:o 48. På samma grund kära Herr blott och bar Utgifware! kunde Ni regalera dem endast och allenast med Rotten frisk som jag tycker sanningen til sågandes, börjar snart at alldeles gå ut. Jag för min del låter denna gången passera utan rättgång wid Policen, som aldrig kunde dömma annat än 4 öres Stadestånd til mig, men i revange får Ni låf at införa följande Epigramme — förblifwer ic.

Prænumerant.

När Manuscripter börja brista
 Och Auctors Paddning går i sank,
 Så ser man hans förtjensters lista
 På trenne sidor carta blanc

N:o 53 utgifwes den 28 Mars. eller nästa Fredag.

Stockholm Tryckt hos Commissarien P. A. Brodin, 1783.

Dag-Bladet:

Wäl signade Tryck-Friheten.

Tredje och Sidsta Ståcken.

N:o 53.

Stockholm den 28 Martii 1783.

Samtal emellan Döden och en moderne Spanst Grefwinna. *)
Grefwinnan.

Sanning kära Gubbe! får jag ej profitera af det nöjet att följa Dig,
Jag har läfwat bort mig * * * Aldeles läfwat bort mig.
Döden.

Jag wet att ni har en öm, en älskwärd man, och wackra barn,
men jag behöfwer ej säga er, att hwarken ägta kärlek eller mo-
derlig ömhet, inter en gång omsorgen för Rikens bästa och
nationers Heder kan friskalla den från lydnad, som blir befalt at in-
finna sigi Platos Håf. Om ödets förskräckeliga budbärare icke hade
en åfwen så oinfränckt någt, som Han blir illa emottagen, skulle
Caron ej ha en enda paslagere i sin båt, undantagande någon misått-
sjukt 40 års Glicka utan minsta apparence om man. Kom min N:o
digaste Grefwina! ni måste besluta att lemna er Man, er Familie,
och öfwerfara Stryx Grefw.

Jag täncker ej göra något påstående angående min liaison med
min Man och mina barn. Jag har aldrig trodt mig wara så myc-
ket lierad med dem, jag har inga andra förbindelser än dem, som äro
wanliga för Damer af min börd och mitt stånd. Om du will se i
min almnäcka på toiletten, så skall du finna, at jag arrangerat mig för
Måndags Operan, Tisdags dinéen hos Comte * * * Onsdags Spectaclet,
Torsdags Operan, Fredags Spectaclet, Lördags Assembléen och Söndags
couren, och det för de begge nästkommande månaderna; jag nämner
då intet alla eftermiddags visiter, Soupeer och spelbord. Det wore o-
förlåtligt för en Comtesse, at ej i denna delen upfylla sina skyldighe-
ter. Om du wille wänta med mig til sommaren, skall jag malgré bon-
gré följa dig, kan hända att Eliseiska sälten äro mindre ångsliga än
lands-

*) Insändt

Landsbygden i denna werlden. Säg mig jag ber, har ni där nedre en wacker
beurs-Sal, ett prägtigt Operahus, masquerader, Skuggspel, concerter?
jag inbillar mig, at det skall wara rätt så roligt at dricka Lethes
wattn, i den årstid, då godt Sällskap samlas där, som i Spa.

Döden.

Det wore omögligt at ni där af kunde fråstas, ni som gjordt nö-
jet til hufwudsaken, slutet och ändamålet af er lefnad. Eliséen är
skapad för at dräncka hogkomsten af bekymmersamma omsorger. Men
hwad skulle kunna utplåna minnet af så mycken glädje och ro?

Grefw.

Lustbarheter hafwa wärkeligen utgjordt hufwudsaken af min lef-
nad: men hwad nöjet angår, har jag ej smakat det, så snart det för
mig förlorat nyhetens behagligheter. Hwem kan roas af at altid
se en och samma sak? Slutet af dessa tidsfördrif och den matthet de
förordfaka, gaf mig vapeurer, utsläckte min glättiga Character, och har
de äfwen redan i min ungdom utnött min naturliga liflighet.

Döden.

Om detta lefnads sättet roade er, Hwarföre har ni då där med
fortfarit? Förmodeligen trodde ni ej därigenom winna några betydande
förmåner = = =

Grefw.

Jag war för flyktig at någonsin tänka, detta lefnads sättet war
långt ifrån at synas mig behageligt: men mina wänner sade mig
ständigt, at nöjen wore nödwändiga: Min medicus försäkrade mig
at de wore hälsofamma: Min Man påstod wäl twärtom, men du wet
fluga Gubbe, at man gerna wil göra sina wänner til wiljes, lyda sin
medicus, och motsäga sin man. För öfrigt måste jag passera för ett
fruntimmer af hwad man kallar bon ton.

Döden.

Äf bon ton = = = Hwad är det min Grefwinna? jag ber at ni
will säga mig det.

Grefw.

Jag ber om förlåtelse Gader Död! men en af dess privilegier
är at ingen ting begripa och at ej sjelf blifwa begripen, det är et ta-
lesätt, en langage du monde --- det är = = = Jag kan ej säga hwad
det är, men jag skall bjuda til at säga dig hwad det intet är: i sam-
tal, är det intet förnuft: i seder, är det ej höflighet: i uppförande,
är det ej stickelighet: men det är något litet af alt detta, och kan
endass

endast tillhöra folk af wist stånd, som lefwa på ett wist sätt, med wisa menniskor, som hafwa wisa egenheter, och som bebo wisa hus i en wist stad, lika som heders stället, gifwit åt någoraf höflighet, supponerar hos den person som innehar det, en högre rang än den han kunde fordra, men hwilken den, som har samma rättighet, ej disputerar honom af fruktan at mistänckas för felaktig emot politessens reglor. Nu har jag ej mera at säga här om, fast jag beundrat den, och sökt följa den hela min lefnad.

Döden.

Således har Högwälborna Fru Grefwinnan förnött sitt lif, förskött sin skönhet och förswagat sin hälsa i den berömdwårda affigt, at motsäga er man, och hafwa af detta något och detta intet som man kallar le bon ton.

Grefw.

Hwad wil du at jag skal hafwa gjordt?

Döden.

Jag skall följa ert underwifnings sätt, i det jag säger er hwad jag wille at ni ej skolat göra. Jag wille at ni ej oppoffrat er tid, ert förnuft och edra skyldigheter för modet och dårskaper. Jag wille at ni ej skulle försumma er mans lycka och edra barns upfostran.

Grefw.

Hwad Fröknarnas upfostran angår, så har jag ej sparat utgifter. De hafwa haft en Dansmästare, en Musique mästare, en Ritmästare, och en Fransysk wiga, för at lära dem seder och språk, och framför alt har jag procurerat dem Sällskap med unga Herrar af deras stånd, för at lära dem ej wara bondblyga.

Döden.

Deras religion, deras tankesätt och deras seder hafwa då blifwit formerade af Dansmästare, Ritmästare, Musicanter, Kammarjungfrur och unga Herrar. Kan hända dylika handledare kunde förskaffa dem le bon ton. Säkert blifwa Edra döttrar, då de på detta sättet upfödas, ganska stieliga hustrur utan ägta kärlek, och Moddrar utan moderlig ömhet. Jag beklagar det lefnads sätt, som de komma at börja, och som ni nu slutat. Minos är en sträng Dommare, som ej äger den minsta gnista af le bon ton, och jag fructar för er; Det bästa rådet jag kan gifwa Grefwinnan är, at göra i den werlden ni kommer til, som ni gjort i den förra, at altid söka lyckan, men aldrig tåga den wäg, som endast kan leda er dit. Blif qwar wid styx stränder

der utan något wist föremål, Se in i eliseén, men försök aldrig
 at gå dit, af frugtan at Minos störtar er i Tartaren; ty skyldigheters
 uragtlåtande kan bli äfwen så hårdt straffat, som det gröfsta brott
 — Emedlertid är Grefwinnan utan vidare dicourser så nådig och
 följer mig ==

Grefw.

Uck! förskräckeliga följeslagare == == ==

Til Utgifwaren af Wälsignade Tryckfriheten.

Kan det gå an Herr Redactor!
 Blankt papper för betalning gifwa?
 När man ej orkar något skrifa,
 Som ni i 48 gör?
 Nog wet jag ofta brukas plår,
 På arbeten prænummerera,
 Som sedan aldrig existera,
 Men sådant alt urmodigt är.
 Jag talar ej för egen winst *).
 Jag är ej bland prænummeranter;
 Jag köper Bladet för Contanter,
 Tre Sidor bör då tryckas minst;
 Ty som wi Ser om Bladet dras,
 Så bör wäl hwar få halfwer Sida,
 At intet alt för mycket lida
 På runstycke som, af oss tas.
 Jag ber, gör sådant aldrig mer;
 Ty då mitt bolag will sig stillja
 Och som en följd (fast mot min willja)
 Er undergång jag genast ser.

*) Jag måste så säga för de öfrige bolagsmän, men oss emellan händer här, som
 wid många andra stora bolag, at här finnas onamngisna Aktie ägare, dem endast
 jag som directeur af allsammans känner.

N:o 54 utgifwes den 31 Mars. eller nästa Mondag.

Stockholm Tryckt hos Commissarien P. A. Brodin, 1783.

Dag = Bladet:

Wälsignade Tryck = Friheten.

Tredje och Sidsta Stocken,

N:o 54.

Stockholm den 31 Martii 1783.

Engelska Riddaren Sir Humphrejs Caraktär och händelse *)

Sir Humphrej rif adelsman från landskapet Shropshire, hade genom sin goda Caractere ådragit sig sina grannars wänskap och högaktning, i sielfwa werket har det aldrig funnits någon ädelmodigare, menfligare och höfligare man än sir Humphrej. Han hade bewistat alla Campagnerna i detta kriget som nu tyckes wara slutat, och hade så ofta utsatt sig för de största faror, at han hade den reputation af en Rodnejs mun at wara en ibland de tappreste i hela Engelska Arméen. Knappt war freden så wida afgjord, förän han tog permission och reste til sina gods, hwarest han, öfwerlemnade sig helt och hållit til jagtens nöjen, och blef innan kort den isfrigaste jägare i hela landskapet; det war Sir Humphrejs enda göromål; Han kunde ej smaka andra nöjen; ty han war hwarken frohare eller drinkare, och han war född med en öfwerwinnerlig affky för könet; man hade märkt det hos honom från dess barndom, och i stället för at en så onaturlig böjelse borde minskas wid tiltagande år, want den dageligen äya framsteg.

Sir Humphrej ej nögd med at hata och föragta fruntimren, förkallade dem öfwer alt: han ansåg dem för willdjur, och ansåg alla dem som ingingo i ägta ståndet för folck utan estertanta och förnuft. Han förundrade sig deröfwer, at man kunde omfamna et fruntimmer. Jag skulle hundrade gånger håldre, sade han, omfamna en Crocodyl, än nalkas ett quinfolks öfyska läppar. Med ett ord; för at wara i hans

*) Ankom med sista utländska Posten til Redacturen af Wälsignade Tryckfriheten ifrån Gältchären som förbant Mial Nancis bleslure.

hans sällskap, och hafwa minsta bekantskap med honom, måste man wara ogift; man måste ständigt berömma ungtarls standet och förklara sig för flickornas afswurnaste fiende. Man har gifwit detta Sir Humphrejs fel åtskilliga ordsaker. Man har til Exempel sagt: at han hatade fruntimren emedan de äro poltroner. Man hade wärckeligen anmärkt at han fattat de besynnerligaste tankar om det man kallar tapperhet. Det war i hans tanke den hufwudsafeligaste af alla dygder, han påstod at alla de andra både Gudommelige och menskelige dygder woro nödwändigade följder af denna, och derföre at poltroneriet således enligt hans satser war fruntimrens arslott, så war det ett tillräckeligt skäl at förbragta dem.

Men låt oss komma till den besynnerliga händelse som ändrade Sir Humphrejs fördom emot Ridnet, och förskaffade Samhället en behagelig och dygdig man. Han gjorde en dag besök hos en gammal Aldersman sin granne, som war ganska fattig, men den hederligaste Karl i werlden, Hans namn war Williams. Allt hwad han ägde bestod i en liten trädgård och några åkerlappar som han snart med egna händer brukade. Den revenue han deraf fick, förslög knapt at underhålla honom, hans hustru och en enda dotter om 18 års ålder. Som han war underrättad om Sir Humphrejs ankomst, hwars Character han kände, bad han sin Hustru och dotter ej wisa sig så länge hans granne war hos honom. Han behöll Riddaren til middagen, hwilken enligt sin wana talte illa om fruntimmer, och sade om dem underliga saker. Miladi Williams och hannes dotter hörde hela samtallet bakom en dörr de gömt sig. Miss Nancy hade en romanesque inbillnings gåfwa, hon blef förargad öfwer Sir Humphrejs förklenande utlåtelse, och tog genast det modiga beslut at befria werlden från ett dylikt wilddjur. För at lyckas i sitt företagande, klädde hon sig i Karlkläder, steg på sin fars häst, tog Hans begge pistoler och red andra dagen i gryningen til Sir Humphrejs Slott? Hon behöfde ej fara långt, Riddaren hade om morgonen ridit ut at promenera, det war hans wana när det war wacker t wäder; Han förundrade sig mycket at se en yngling rida spår emot honom, med pistolen i handen. Han trodde honom wara en mördare, drar opp sin pistol, Riuter och träffar. Han steg af hästen för at se om han war död; men huru stor blef icke hans förundran; då han, i det han knäpte opp sin fiendes rock, blef warse en alabaster hals, ett ansigte formerat af kärleken sielf, kort sagt, en ung flicka af en intagande skönhet.

het. Nästan utom sig, förbinder han med sin nåsduk det sär som kulan gjordt i Miss Nancijs axel; Han lägger henne på sin häst, och kommer til Slottet. En Fältshår efterstickas, Riddaren frågar honom darrande om sin Amazons tilstånd; det swaras at hon kan bli låft innan en 14 dagar. En pung af 100 guinéer blef belöningen för en så behagelig nyhet; han kastade sig om Fältshårens hals och sade de dårragtigaste saker: man trodde honom vara blifwen aldeles galen. Sedan han gjordt diupa betractelser öfwer Miss Nancis hieltemod, gick han in i des kammare, nalkas hennes sång med darrande steg, faller på knä, och tagande en af des wackra händer, wäter dem med sina tårar utan at kunna framsöra ett enda ord. Denna talande thystnad rörde mera Miss Nancis ömma hjerta, än den wåltaligaste harangve. Hon gaf sin lyckliga Riddare ett ömt ögnakast, "Swad! ropade han, intagen af glädje, kan ni utan fasa se det wilsdjur som wågat angripa ert lif! — Edert brott Sir Humphreij war öwilsjandes, man bör förlåta er det, — men det är ett annat som som man aldrig skall förebrå mig, inföll han häftigt; er skönhet, tilbedjanswärda Nancij! er höga och ädla själ, hafwa wårkat i mitt hjerta en förändring som jag trodde vara omöjelig. Ja, jag skall förnöta hela min lefnad at reparera den grymma oförrätt som jag gjordt ert kön; och om jag ägde en krona, skulle jag i detta ögnablick lägga den för edra fötter, med samma glädje som jag nu känner, då jag tillbjuder er min hand och min egendom.

Han tänckte fortfara, då Herr Williams och des Fru inkommo i kammaren. Miss Nancijs mod och händelse blef snart bekant. Föräldrarne, underrättade om hennes blesure, foro genast till Sir Humphreij och kommo i det ögnablick då han swor Miss Nancij en beständig wännskap och tro. De bleswo besörta öfwer at se Riddaren ligga på knä wid sången. Utan at Williams fecl tid at säga ett ord: sprang Riddaren op och berättade händelsen, han slutade med anhängan at få bli hans mäg, tilläggande, at om han wågrade det, wore han den olyckligaste i wärlden. Denna gamla adelsmannen lämnade sig ifrån den djupaste sorg til den lifligaste glädje. Han omfamnade Humphreij, kallade honom sin son, och lade hans hand i sin dotters. Sir Humphreij frågade henne darrande om hon samtyckte till hans lycka; hon swarade med ett ömt småleende. Den lyckliga Riddaren gjorde genast anstalt om wigseln, och förenade sig för alltid med sin wackra Amazone genom de ouplöseligaste band.

Dygden

Härom dagen råkad es dygden och rygtet af en händelse. Hör min fru, sade dygden, jag har skäl at beklaga mig öfwer er, ni wet at Jupiter befalt er altid wara hos mig; och likafult har jag sällan den äran at få se er. Undergifwen Paphos Drottning winlägggen ni eder endast at sira någon moderne Lais; eller ock håller den högdragna Bellona som (flyger led från led och utbreder död och förskräckelse) er bunden wid sin wagn. Min Fru, swarade rygtet, jag bedyrar at jag är aldrig så nögd med mitt öde, som då jag har den äran at följa er; Men det är så swårt at finna er; I gömnen eder på ställen som äro sällan frequenterade.

Jag tillstår det, sade dygden; men hör på hwad jag wil säga er. Jag känner, (utan at derföre förrolampa andre fruntimmer) jag känner den trognaste hustrun, den ömaste mor, som aldrig uppofrat en dag af sin lefnad åt spel, förtal, och moder, hwars wett och odla de förnuft utsprider en oskyldig glädje kring alt det som omgifwer Henne; Des hjerter känner hwarken hat eller afwund; des enda nöje är hannes skyldigheters fullgörande; mycket öfwer sitt köns capricer och sin tids barnslighet gör hon sin families sällhet och sin mans fullkomligaste lycka — Ach! jag förstår swarade rygtet småleende; jag står wad at er hjeltinna är någon Prästhestu från landet; at hon aldrig sedt hoswet eller staden; at des Figure är äfwen så allmän som des klädebonad; at det är tår hända en af dessa små wälborna Swänn hustrurna som

Och min Fru inföll dygden, I faren aldeles willse. Den om hwilken jag talar, förenar med de största behageligheter alla de förmaner som lyckan och den högsta börd medföra; det är den största skönhet i Swerje det är Grefwinnan

Annonce.

Nästkommande Onsdag utgifwes ingen ny Nummer, men i des ställe utkomma den 4 Aprill eller nästa Fredag på en gång 3 N:or 55, 56, 57, — Om nänsin halfan skil. kan med fördel användas til läsning, så lär det bli här — ty så roligt frivolt, och tillika så konstigt och inbundit, blott det läses med estertanka, har wäl ännu aldrig kommit från Präßen — Ridparen behagar komma i häg at på alla 12 sidorna finnes intet ett rimslut.

*) Inskändt.

N:o 55. 56. 57. utgifwes den 4 Aprill, eller nästa Fredag.

Stockholm, Tryckt hos Commillarien P. A. BRODIN, 1783.

Dag=Bladet:

Wälsignade Tryck=Friheten.

Tredje och Sidsta Ståcken.

N:o 55. 56. 57.

Stockholm den 4 Aprill. 1783.

Mirzah Moralisk Saga *)

Jag gick en dag och promenerade på de kring Bagdad belägne fält. Stället Enslighet, Solen, hwars ljusa Glob hölt på at sänka sig nedan för Horizonten, en diup tystnad som regelade kring alla nejder, alt hidrog att sänka min själ i en öm oro, som medförer det högsta goda, nemligen at tänka. Snart fördes mina tankar på den lycka som tyckes följa de ogudagtiga, och på den fäseliga tyngd som krossar den lidande dygden. Alla orättwisor; det qwal som trycker de olyckliga hwilka förgäfwes anropa den rikas hjälp, de dåragtigas lycka och glädje; med et ord, alla de olyckor som åtfölja menskligheten, målade sig för mitt minne, och präshade heta suckar ur mitt beklända bröst. Ömhets och medömkanis tårar öfwerflödde mina bleka kinder; Öfwerhopad af ångstan, förskräckt öfwer den olika delning som är emellan menniskor, glömde jag mig sielf för at knorra emot Försynen. Store Gud! ropade jag, Hwarföre hör du ej altid så många ıfvingars suckar och rop? Hwarföre se ej dina faderliga ögon så många fattigas behofwer? Hwarföre har din Försyn skapat warelser at göra dem olyckliga? Hwarföre har du begäfwat dem med et förnuft, som endast tjenar at göra deras plågor så mycket mera kånbara? Hwarföre segrar lasten ostraffad? Hwad har då dygden gjordt för at bli betungad med boijor? Hwarföre lider den oskyldiga, då en lycklig brottling östöd niuter frugten af sina ılgrepp?

Jag talte ännu, då et tiöckt mödrer omgaf mig. Jag blef betagen af frugtan, mina knän darrade, och jorden tycktes öppnas för at uppsluka mig. Fördubblade blixtrar fölgde af et förskräckande åskknall,

*) Insändt

knall,

Knall, tycktes bebåda hela Naturens undergång. Jag märkte då af jag syndat; och wänande intet annat än döden, kastade jag mig med ansigtet mot jorden, åkallade Allah barmhertighetens Gud. Wid skenet af en stråle som genombröt det mörker som omhvalsde mig, blef jag warse en ande helt lysande af klarhet. Jag igenkände honom för et den Allsmåligas sändebud; det war Seraphinen Albunoh, gunstlinge hos warelsernas warelse. „Fölg mig Mirzah; Och upphör at för-
„törna försynen. Han sade, och jag lydde. Innom så ögnablick förde han mig till foten af et brändt berg, hwars Spets tycktes förlora sig i skyarne. Aldrig hade något så förskräckande wisat sig för min åsyn. En mängd af öfwer hwarannan hängda klippor, utgorde ena sidan af detta berg, til hwars höjd det skarpare öga ej mågta-
de trånga. Rejonens rytande, Tigrarnas rop, enda inwånare af de hålor som naturen i klippan urgråft, skallade på långt håll och öka-
de förskräckelsen. Gångäfwes kastade jag mina ögon på alla sidor för at upptäcka någon wäg som kunde föra oss öfwer detta berg.

Jag såg resande, som försökte at klättra sig öfwer klippan, många af dessa olyckliga föllo i faseliga brådjuar, de försökte at upresa sig, men med mindre styrka än mod föllo de på brännande sand-
bedar och blefwo willdjurens rof; De som undsuppo deras förödande tänder; släpode sig fram til ödsliga Grottor, hwarest en lika grym död afbidade dem. Jag ryste öfwer det öde som tyktes förestå mig. Min Himmelske ledsagare gaf mig med et småleende tillkänna det Han ej war okunnig om min frugtan! „Försynen, Mirzah; sade Han till mig, straffar de förmätne som wilja utgrunda dess dyrkans wär-
da hemligheter. De rättfärdige underkasta sig dess beskydd, och frugta ej motgångar. Han tog mig sedan wid handen och förde mig til wänstra sidan af detta berg, hwarest han wisade mig en öppning som jag ej blifwit warse. Jag såg en rymlig och beqwäm wäg: Knapt hade wi gjort några steg förrän jag blef intagen af et så wackert ställes behagligheter.

Det inra af Berget war äfwen så glädt och leende som det ytt-
ra war förskräckande. En mur af en förundranswärd hwithet, och gröns-
kande häckar, gränsade til en Labyrinth, i hwars medelpunkt en
prächtig byggnad upphöjde sig. Detta förtjusande ställe war omgif-
wit af skogslundar och blomstrande fält, där Flora och wären söfsat
sina gåfwor. En mängd af små häckar slingrade sig emellan blom-
sterklädda tufwor, och med et klagande sorl gorde tusende krorar i La-
byrinthen. Deras försilfrade höljor runno på en med snäckor beklädd
botten

botten och förtade sig i Cascader: Foglarnes sång, wattenets sorl, blomstrens anda, allt förenade sig at i rena själar ingiuta tusende ljussiga känslor. Detta stället war en affbild af den lyckliga boning som är ämnat åt de rättrogna, då de lemna detta flygtiga lifwet och skola åtnjuta de ewanskelige njoen som den Gudommelige Alcoran utläs war.

Jag war ännu syfvelsatt med denna förtjusande syn, då min ledsagare förde mig in i Labyrinthen. Wid min ditkomst såg jag med förundran de oräkneliga omwägar hwilka jag genomwandrat; de wägar som ledde dit, woro så lika, att ingen annan än en odödelig hade kunnat föra mig. Wi hunno ändteligen fram till Gdets Tempel, så kallades denna prägtiga byggnad.

Portarne öppnades af sig sjelfwa wid wår ditkomst, och tillstöts så snart wi woro ingångna. Bestödet häröfwer såg jag på min följeslagare som sade mig, at ingen ting kunde öppna eller tillsluta dem; men at de åtlodde den Alswäldige Allahs wilja, då Han bewårdigar någon utwald dödelig at gå in. På Frontispicen af templet woro dessa orden i Guldbokstäfwer uthugna: Gud är rättwis, och des af sigter äro lika som San outranskelige. Tempel war utan prydnad, Hwarfen konst eller menniskors händer hade haft någon del i des byggnad. Twenne rader marmor Pelare understödde hwalfwet, et Altare af alabaster upphögde sig i londen. I stället för Gudomlighetens Bild, trängde et moln af rökwärk sig mot Himmelen, och fringspridde den behageligaste luften. Till höger om Altaret, war et svart Marmor bord som stod gent emot en stor Christalls spegel. Seraphinen Albnoh, sade mig dessa få orden i det Han förde mig til Altaret; „Lär här *Mirzah!* at försynen aldrig gör de dödeligas olycka, utan at en större lycka därigenom tilskyndas dem. Han sade, och förswann. Jag befann mig ensam på detta Helgade ställe; en ljussig glädje utbreddes i alla mina sinnen, jag befant mig en annan menniskia, Jag kastade mig ner wid altarets fot, och där anropade jag Mahomets Gud och gaf min själ uti des Händer. Knapt hade jag slutat min bön, förrän en majestätisk röst lät höra sig från Altaret och uttalade desse orden *Stig opp, Mirzah!* se, läs och lär.

Jag wände mina ögon emot Spegeln, och blef warse den kärafte bland mina wänner, Abdallah, denna mannen, Hwars dygd bragte mig til förundran, och hwars armod ofta präskade heta tårar uti mina ögon. Jag såg honom i sin windskammare, fattig utblottat på alt: på en af sina armar stödde han sitt lutande hufwud, heta tårar

tårar följde dess förordnadswårda kinder. Huru rättwisaworo ej dessa tårar? Sfra språda barn lågo wid dess fötter, och genom sina rop begärte bröd; det femte, det käraste af alla, anfallet af en håstig sjukdom, lutade sitt hufwud mot hans bröst, och försmågtade i brist af hjelp. Detta war ej nog för den olyckliga Abdallah. Hans hustru, denna hälften af honom sjelf, som han så dmt älskade, som genom sitt oppförande war enda ordsaken til hans olyckor, detta wildjur, wågade genom orättmätiga förebräelser, fördröta Hans qwal. Denna olyckliga kunde ej motstå så håstiga plågor: Han wille döda sig för at på en gång sluta sit lif och sina olyckor. Färdig at gifwa sig döds stinget, kastar Han et faderligt öga på sina barn. Denna åsyn, kallat honom till sig sjelf, til sina skyldigheter, Han går, Han hastar, och will wåga alt för at underhålla desse olyckligas stapplande lif, hwilka af honom fått en warelse den de aldrig äträtt. En wån, hwilken Han skaffat en förmanlig syssa, war den första til hwilken han gick. Denne otacksamme, rodnade för at wridkännas Abdallah. Han wet ej om Han skall mottaga denna mannen, Hwars söndriga kläder gifwa fattigdom tilkänna, Han rådes at et samtal med en fattig skulle göra honom löjelig för wänner, äfwen så föragteliga som Han sjelf. Han fattar ändteligen sitt beslut, han söker rättfärdiga sig i sin wålgörarens ögon; Han öfwerhopar honom med några kalla höfligheter, som skärskådade på sin rätta sida, blott äro orätt; Han föreställer honom sin oförmyndighet, och slutar med at bedja honom söka något annat tillfälle då han kan wara honom til tjenst.

Min wån gick bort öfwerhopad af bekymmer, denna nedrigas otacksamhet oroadde honom. Han war färdig at gå til en annan wån, då han råkade en af sina Creditorer, Abdallah bad honom hafwa medbönan med sig och gifwa honom någon tid, låswande honom at med noggranhet betala. Denna barbar, långt ifrån at bewe-
 kat, förebrädde honom at han sjelf warit ordsaken til sina olyckor. Då hotade kasta honom i fängelse om han ej med det snaraste blef betalt. Denna mannen war rik, en giltig ordsak at följa Tyranner-
 nas exempel. Abdallah samlade ändteligen med mycken möda några styfwer, för hwilka han skyndade sig at köpa bröd hwarmed han kunde mätta sin Familie, och tackade Gudslynen som således hjälpt honom.

Bedröfwad, förskräckt, gaf jag et anskri, och högden af min sorg förwåfde til och med min klogan. Af en händelse kastade jag mi-
 na ögon på marmor bordet, där en osynlig hand hade tecknat dessa orden: Se och Döm. Mina ögon fästades på spegelen, och jag föll i en glad förundran öfwer det hastiga ombyte som stedt. Det war
 ej

ej mer den olyckliga Abdallah, men också war det ej den rättwisa, den upprigtige mencklighetens wän. Det war Abdallah omgifwen af alla lyckans gåfwor, som förledd af exempel hade qwåst all tänsla af mencklighet och dygd. Han plågade sina slafwar, tillstöt sina bron för den olyckligas rop, betalte wänskap med falskhet, och undfångna tjänster med otacksamhet. Jag bortwände mina ögon med förwirring, och läste dessa ord: Ofta lida de dygdige, emedan det är dem fördelagtigt. Då Sörsynen gifwit dem fattigdom och behofwer, gifwer han hwar och en det, som endast kan göra des lycksalighet.

Jag skådade i spegeln med mera stillhet, då et nytt föremål fördjupade mig i omishet. Jag såg mitte olyckliga Sådernernesland härjat af Despotismen och de grymheter som åtfölja den samma. Denna stolta staden, dessa torn som höjde sig mot skyarne, alt har förswunnit, man såg blott en ödlig ödemark, och det försträcktä ögat blef warse stenhopar som gräset redan öswertäckte, enda spår, af en flyktig lycka. Strömmar af blod rinna, och färga desse fordom så behageliga bäckars watten; tusentals menniskor falla för inbördes raserier; lågor och hunger hafwa föröddt det som swärdet skonat, och förgäfwes uphöja så många uslingar sina rop! „tusentals menniskor ropade jag helt utom mig, äro då rof för en endas olyckliga öbjeser! jag läste genast på ödets bord, et syndigt land förtjenar at en hämnande Gud hemsöker det; och hwad de dygdigas ringa antal beträffar, gifwer Sörsynen dem, i det han tager dem från werlden, en säker fristad för de stormar som där härsta.

Utsigten af Mehemed Bassas pallats skingrade mina tankar. Des pragt war för stor, at ej mina ögon därpå skulle förblindas. Jag hade ofta suckat öfwer den lycka som denna öwärdiga Gunstlingen åtnjöt. Ifrån de nedrigaste beställningar, hade han genom brott och olagligheter blifwit Premier-Minister. Hela Riket suckade under des of, och denna tyrannen log at de tårar han utpräskade. Hwar dag utmärktes genom nytt brott, någon ny illgerning. Des boning war blefwen lastens och nedrighetens fristad. Des skepp låg i hamnen, lastade med otaliga rikedomar, des lycka war föremålet för Hofwets och stadens tal. Om man råfode en wän hwars wälgång man önskade, sade man: måtte du blifwa så lycklig som Mehemed! Jag såg denna nedriga mannen i all sin falska stolthet; han gaf en rrågtig måltid, des nedriga smickrare kastade sig för des fötter; och den kyste des fotspår, som, ej nöjd at i hemlighet sucka, förbannade honom

nom då han gick ut. Hans otaliga rikedomar woro fructer af hans orättwisa. Den fattigas behofwer war des föda; des glas war fylldt af Ankors tårar, och des smickrare sutto i besittning af faderlösas egendom. Han rigtade sina maitresser med det som han stulit ifrån den olyckliga Province hwars Styresman han war. Hans gladaste tidsfördrif war at åståda deras straff, som med sina lifs förlust wågade tala sanningens språk. Då han en dag njöt detta barbariska nöje, fick han den nyheten, at Sultanen, nögd med de tjenester han wisat Riket, gaf honom ännu et landskap. Jag läste: om den brottsliga är lycklig, blifwer des fall så mycket faseligare. Jag wille bortwända min syn från detta wilddjur, då jag bles honom warse i sitt innersta Cabinet. Hwilken åttfilnad! Mehemed war nedslagen, och syntes fördjupad i den håstiga melancolie. Han knäpte bedröfwad hofv hånden, dessa hånder som han så ofta sölat i oskyldigt blod. Han hade framsör sig sina håstkwantsar och wårdighets tecken; han trampade dem med en otrolig arghet under föttren, och öfwerlemnade sig at suckar och tårar. Jag bestöretes öfwer denna ändring. Jag längtade få weta orsaken, då jag, genom en af Sultanens Favoriter fick tillfälle at förnöja min nyfikenhet. Han underrättade honom at han förlorat Furstens Nåd, och at, om han ej hastigt flydde Land och Rike, swarade man ej för hans lif. Den utskickade nalkades honom och sade ännu några ord som jag ej kunde höra, men de behagade denna barbarn, som genast befallte at des dotter skulle inkallas. Fatime kom. Hon war äfwen så dygdig som des far war brottslig. Hon afhöorde honom med en darrande fructtan. Hon såg sig ämnad at upoffra sin dygd at Sultanens tygellösa begär, för at frälssa sin far från et rättmätigt straff. Hon föll för des fötter, och warte dem med sina tårar; men det war förgäfwes, et grymt ögnas kast twingade henne til lydnad. Hon lydde, bles olycklig och sorgen at hafwa en så brottslig far, förde henne snart i grafwen. Fastän Mehemed på detta sättet skingrat stormen, war han ej tilfredsstald. Des sömn war orolig; han lade sig aldrig utan at wara bewäpnad. Des frugtan fölgde honom öfwer alt, han fann ingen hwila. Ofta gaf han håstiga anskri. Om han såg sina slafwar såfwa, afundades han deras lycka. Han gläddes wid dagens ankomst; men den fördubblade hans plågor. Han trodde sig altid finna döden i stället för den mat som förlängde des brottsliga lif. Aldrig gick han i sin Serail utan at frugta något förråderi. Han omgafs altid af en fåfång pragt som dölgde des sorg för folkets ögon, och blott han bles warse

et høgdt utseende hos någon af dem som omgäfwat honom, darrade han, och trodde at hans förestående fall war härtill ordsaken. Jag uphöorde at skärskåda des gerningar, och läste det som nyss war skrifwit på Odets bord: Stillheten styr den brottsligas boning. Sanfer blott sin olycka: och sätter sig sjelf emot sin sällhet.

Jag tillbad med tystnad den gudommelige Gørsynens rättwisa beslut, då jag fick höra et starkt buller. Jag såg med förundran at Mehemeds Glott och Trågårdar woro förswundne; i des ställe höjde sig en giftig ånga öfwer alt. Et grusweligt wrälände ökade min förskräckelse. Följande ord uplyste mit twifwelsmål: Lik dammet som betäcker jordens yta, har en storm skingrat honom, och esterwerlden skall twisla om des warelse.

Denna syn war för liflig at kunna glömmas. Jag, betractade Gørsynens oryggeligeliga beslut; jag rättfärdigade den, och trodde mig ej mera kunna twisla. I samma ögnablick såg jag Tarick och Tirza, dese ömna och dygdiga älskare. Tirza hade ej at tacka konsten för sin prackt. De juweler som pryddes henne kunde ej öka hennes behagligheter, och des själs skönhet öfwerträffade des ansigtes fågring. Den lyckliga Tarick låg wid des fötter, han betractade henne och kunde ej nog uttala högden af sin ömhet. Et småleende, et ögnakast af den tilbedjanswärda Tirza, upwäckte i hans själ en öm och ren wällust. Hon rodnade wid en stulen kyss, och Tarick läste i des ögon sin förlåtelse för en så oskyldig frihet. Tystnaden tolkade deras gemensamma känslor, och afmålade lifligare deras lycka än all wältalighet förmår uträtta. En lycklig kärlek behöfwer ej målas; et ögnakast, en suck, är för honom nog. Mit hjerta klappade af en öm glädje; jag förtjustes at se twenne hjertan danade för dygden och kärleken. Huru kan en människowån annat än intagas wid äsigten af en dygdig och lycklig kärlek? Dese älskares samtal, dref min ömhet til den högsta grad som en dödelig kan åtnå. Huru ädla, huru höga woro ej deras tänkesätt? at beskriwa dem, wore at förswaga dem. Tarick och Tirza ägde ansefliga rikedomar; och rätta bruket därpå, gjorde dem ännu dyrbarare. Deras föreningsdag, denna dagen jag såg dem, war ämnad at göra flera unga personers lycka af hwardera könet: De bågge älskande gåfwo dem hemgift, och njöto det njöjet som åtföljer wålgärningar. Det taltes med förtjusning om en så wacker gerning; glädjetårar runno. De lyckönskade hwarannan, och tackade himmelen för des gåfwor. De utstatade en plan til
den

den lefnad de skulle föra. Huru många olyckliga hjälpta? Huru många fattiga, ryckta från de grusligheter som åtfölja uselheten! deras barn skulle i god tid böjas til dygden; de skulle göra människors lycka och sina föräldrars tröst. I sin isfver nedföll de, och bad den Gudommetliga warelsen om dygdiga efterkommande. De bådo ännu, då taket i salen hwarest de woro, brister och faller til en del på detta olyckliga par. Tirza, förskräckt, kastar sig i sin älskares armar, Tarrick hade lätteligen kunnat frälsa sig, men Tirzas lif är honom kärare än hans eget, han wille frälsa henne, eller ock dö med henne. Han trycker henne i sina armar, wil fly; han war redan wid dören, då den andra delen af taket faller med et förskräckeligt buller, och byter brölloppet i begrafning, myrthen i Cypresser.

Betagen af fasa, stod jag stilla, med ögonen fästade på de ruiner som betäckte det fullkomligaste jorden ännu ägt. Jag önskade få dela deras olyckliga öde, jag hade skolat waga mitt lif för at få dem lefwande. Jag kastade ögonen på Ddets bord, och läste: Den blinda menniskan ser blott det närwarande. Sörsynen känner framtiden. Döden war dessa ömma och dygdige älskares belöning. En mödosam lefnad förestod dem, och deras efterkommande hade satt dem på de hårdaste prof.

Mitt hjerta undergaf sig fullkomligen Sörsynens befallningar. Mina ögon wändes til spegelen, och jag såg det som stärkte mig i mitt beslut. Den unga Timur, den wällustigaste man i Bagdad wisade sig. Han gick in i sin kammare med en häftighet som utmärkte Hans stäls oro. Brede, hämd, och förtwifan målades ömsom i dess ansigte. Han syntes en stund öwis, men tog sluteligen ur sin ficka et papper, och slog det pulfwer som det innehölt uti den koppen han hade framfört sig. „Ja! ropade han, detta giftet är det enda medel at frälsa mig från min förtwifan! Den otrogna Roxane föredrager mig den öwärdiga Walid; Min far sjelf, min far sätter sig mot min lycka: Mina borgenärer wilja sätta mig i fångelse: låt oss förekomma deras, Roxanes och min fars affigter, jag will hämnas, och dö! — Han satte koppen för munnen; jag war glad däröfwer, jag hade önskat at detta wildjur aldrig warit til. Då ropade han: Swad! Skulle jag dö utan at hämnas på Walid? Nej! Han skal dö förän jag. Jag skal se honom affomna, och jag skal dö nögd! Han satte koppen på bordet och gick ut. En liten stund däråfter kom dess Far in. Man läste i denna hederliga Gubbens ansigte den oro som dess söns